

Buget 2012: Tu știi unde se duc taxele

Trebuie să te intereseze pentru că sunt

Dar pe ce se duc cei 195 mld. lei ai statului?

Urmare din pagina 1

Pe salariile profesorilor, pe servicii medicale, pe securitate socială - acesta ar fi răspunsul standard. Dacă lucrurile stau așa, de ce serviciile medicale sunt la pământ? De ce școala a ajuns unde a ajuns, cu rezultatele pe care le știm: nici jumătate dintre absolvenții de liceu nu au reușit anul acesta să treacă examenul de bacalaureat, iar situația va fi reflectată amar în anii ce vin, pentru că vom avea pe piața muncii mai mulți oameni neșcolțiți care, din acest motiv, vor fi prost plătiți, drept urmare statul va încasa mai puține impozite de pe urma veniturilor lor.

Salariul net al președintelui României este de 6.700 de lei lunar, al premierului de 5.300 lei lunar, al unui consilier prezidențial de 4.800 lei/lună. Dar salariul unui profesor debutant

Administrația anunță cheltuieli de investiții în 2011 de 36 mld. lei. De ce nu se văd ele? Ministerul Transporturilor a avut în ultimii 10 ani pe mână peste 20 de miliarde de euro. Unde sunt autostrăzile?

este de 800 de lei, în vreme ce în învățământ salariul mediu net este 1.200 de lei, la fel ca în sistemul medical. În schimb, în administrație un salariu net este cu aproape 30% mai mare, în jur de 1.800 de lei. Dar în sistemul bugetar sunt mai mulți cu 40.000 de angajați decât în 2004. De altfel, administrația nu știe nici măcar cifra exactă a lor.

Ba numărul lor se reduce, ba nu se reduce. Administrațiile locale cheltuiesc banii aiurea și nimeni nu le trage la răspundere, nu există rapoarte publice, nu există transparentă. Funcționarii publici „rup” ușa la 4-5 după-amiază. Serviciul public este un dezastru, ca și sistemul medical. Dar, anual, volumul salariilor plătite de stat este de aproximativ 40 mld. lei, adică peste 20% bugetul general consolidat.

O altă felie importantă din buget merge spre „bunuri și servicii”, adică cheltuieli ale statului care vor fi în 2011 de peste 30 mld. lei. Aici trebuie subliniat un lucru. Se discută de ani de zile despre facturi umflante, despre contracte semnate la un preț care ajunge ulterior să coste cu 20%-30% mai mult, prin așa-numitele contracte adiționale. Dar nu se face mai nimic. Fondurile UE sunt blocate și din această cauză. Dacă costul unui contract a fost umflat cu 20%, atunci cineva a luat acei 20% de unde și îi dă altcuiva. Îi ia din taxele oamenilor și îi dă prietenilor.

În orice companie costurile sunt atent urmărite, banii sunt atent gestionati, există o întreagă luptă pentru resurse și o imensă emoție la alcătuirea bugetului.

Doar statul nu-și face emoții pentru propriul buget. Așa se face că în România sunt 40.000 de proiecte începute și aproape nimic finalizat. Administrația anunță cheltuieli de investiții în 2011 de 36 mld. lei. De ce nu se văd ele? Ministerul Transporturilor a avut în ultimii 10 ani pe mână peste 20 mld. euro. Unde sunt autostrăzile?

Curtea de Conturi face rapoarte degeaba. În 2009 a constatat că administrația centrală și locală au cheltuit, cu încălcarea dispozițiilor financiar-contabile, 9,9 mld. euro (25% din bugetul general consolidat), prejudiciul direct adus bugetului (care trebuie recuperat) fiind de 172,7 mil. euro.

Neregulile au fost constatate și la companiile de stat, cum ar fi Romgaz, care a efectuat plăți suplimentare de peste 92 mil. lei. Raportul acuză că Ministerul Comunicațiilor nu a încasat drepturi de creanță convenite statului prin participările deținute la Romtelecom și Radiocom de 64,8 milioane lei (în timpul auditului Romtelecom a virat la buget 53,7 mil. lei). A răspuns cineva pentru aceste nereguli? Nimeni.

ilian.anghel@zf.ro

TAXE

I. O firmă cu activități în comerț, cu o cifră de afaceri de 10 milioane de euro brut, 100 de angajați plătiți cu salariul mediu pe economie și profit brut de 1,6 milioane de euro

TAXE ȘI CONTRIBUȚII SOCIALE PLĂTITE LA BUGET

1. Cheltuieli anuale cu salariile angajaților: **3.072.000 lei** (peste 730.000 de euro), din care:

- **SOMAJ (0,5%): 12.000 lei/an**
- **CAS (pensie - 20,8%): 499.200 lei/an**
- **CASS (sănătate - 5,2%): 124.800 lei/an**
- **FNUASS (contribuția pentru concedii medicale - 0,85%): 20.400 lei/an**
- **FOND DE RISC ȘI ACCIDENTE: 9.600 lei/an**
- **FOND DE GARANTARE A CREATELOR SALARIALE (0,15- 0,85 %): 12.000 lei/an**

TOTAL CHELTUIELI ANUALE CU CONTRIBUȚIILE AFERENTE SALARIILOR A 100 DE ANGAJAȚI:

678.000 lei/an (161.000 de euro)

2. Impozit pe profit (16%): **256.000 euro**
3. Impozit pe dividende: **215.040 euro**
4. TVA (24%) la o marjă comercială de 30%: **792.000 euro**

TOTAL TAXE ȘI IMPOZITE PLĂTITE LA STAT ÎNTR-UN AN:

1.424.040 euro

II. Un angajat care primește salariul mediu pe economie

- **SALARIUL LUNAR NET („în mână”): 1.424 lei***
- **CHELTUIALA TOTALĂ A ANGAJATORULUI: 2.560 lei/lună**
- **RAPORT CHELTUIALĂ ANGAJATOR - SALARIU NET: 1,8**
- **CHELTUIALA ANUALĂ A ANGAJATORULUI CU CONTRIBUȚIILE SOCIALE: 6.720 de lei**
- **CHELTUIALA ANUALĂ A ANGAJATULUI CU CONTRIBUȚIILE SOCIALE ȘI IMPOZITUL PE VENIT: 6.912 lei**
- **ÎN CAZUL ÎN CARE ANGAJATUL NU ECONOMISEȘTE BANII DIN SALARIU, STATUL MAI PRIMEȘTE 24% DIN VENITUL NET ANUAL AL ANGAJATULUI DIN TVA: 4.101 lei**

Total taxe plătite la stat pentru un angajat care primește salariul mediu pe economie: **4.222 euro**

* Valoarea salariului mediu net pe economie la finele lunii august 2011.

III. O persoană fizică autorizată (PFA) care obține venituri de până în 35.000 de euro

- **VENITURI ANUALE: 34.000 euro**
- **IMPOZIT PE VENIT (16%): 5.440 euro**
- **CAS (5,5%): 1.870 euro**

Total taxe plătite la stat de către o PFA într-un an: **1.870 euro**

VENITURI BUGETARE PROGNOZATE PENTRU 2012

SURSE: Ministerul Finanelor; Rapoarte de buget pentru 2011 și 2012 - analiză comparativă

VENITURI

195,3 mld. lei

Cine sunt

DEFICIT BUGETAR

11,2 mld. lei

este valoarea deficitului bugetar din 2012. Deficitul va reprezenta 1,9% din PIB pe metodologia românească (cash) și sub 3% din PIB pe metodologia europeană (ESA 95).

Guvernul condus de premierul EMIL BOC trebuie să aprobe un buget prudent și realist. Cel mai probabil proiectul bugetului de stat și proiectul bugetului asigurărilor sociale ar urma să fie aprobate vineri de Executiv.

206,5 mld. lei

Ce-ați făcut cu 250 de miliarde

DE SORIN PĂSLARU - REDACTOR-ȘEF AL ZF

Știti cum fac oamenii de afaceri despre care întrebăm cu de ștut și-și construiesc cu de ștut urmăresc bugetul deși nu au studii de specialitate? Simplu: aplică metoda double-digits (două degete - n. red.)”, glumește tânărul cu MBA și CFA care a fost timp de zece ani alături de unul dintre cei mai mari oameni de afaceri din România din industria mezelurilor, de la începutul activității sale într-un magazin în Militari și până când a atins 100 milioane de euro vânzări anuale. „Double-digits”, „două degete” - adică un deget lângă altul coboară pe două coloane - coloana cu rezultatele din anul în curs și coloana cu bugetul estimat, spune ea. Când este în parametri, este OK. Când există diferență în minus, întrebă și intră în detalii, și iar întrebă până găsește ce nu merge. „Așa fac, să nu vă mirați”, explică tânărul director financiar.

După 50 de ani în care bugetele le-au fost ținute de stat, românii au învățat să facă și să țină bugete. Mai întâi pentru supraviețuire, pentru că nu ajungeau banii de la lună la lună, apoi pentru dezvoltare - cu un buget bun, au putut chiar lua credite de la

bănci. Profesori de sport, ingineri, literați, toți cei care s-au apucat de o afacere după 1990 au învățat din mers exercițiul bugetării și disciplina pe care o dă raportarea săptămânală, lunară și trimestrială la parametrii asumați la începutul anului.

Și au crescut. S-au cățărât la un milion de dolari venituri, apoi la 10 și unii chiar la 100 de milioane.

Cel mai puternic dintre ei, din industria de echipamente petroliere, a ajuns chiar la 550 milioane de euro venituri pe o singură firmă în 2010.

Ei au crescut de la luna la luna, gândind zi de zi mijloace să-și dezvolte afacerea.

Sunt alții însă, peste un gard care desparte două lumi - lumea celor care se mulțumesc cu puțin și sigur și lumea celor care vor mai mult, dar înfruntă riscuri - care au mână dintr-o dată sute de milioane de euro sau chiar miliarde de euro.

Ei sunt politicienii. România strânge anul acesta din taxe și contribuții sociale 43,3 miliarde de euro și cheltuie pe pensii, salarii, bunuri și servicii, investiții și asistență socială 49 miliarde de euro. De 15 ori mai mult decât cifra de afaceri a celei mai mari companii locale.

Nu e simplu să strângi acești bani și e o întreagă știință să

4,2 mil. salariați

sunt oficial în România, un număr inexplicabil la o populație ocupată de 9 mil. persoane.

1,21 mil. bugetari

sunt în România, 10% din ei fiind funcționari publici.

185.000 de posturi bugetare

au fost eliminate din schema de la sfârșitul lui 2008 până în prezent, dar numărul bugetarilor este mai mare cu 40.000 decât cel din 2004.

4,7 mil. pensionari

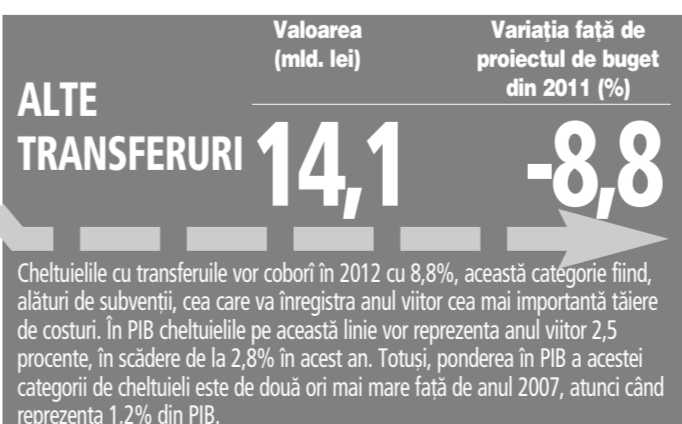
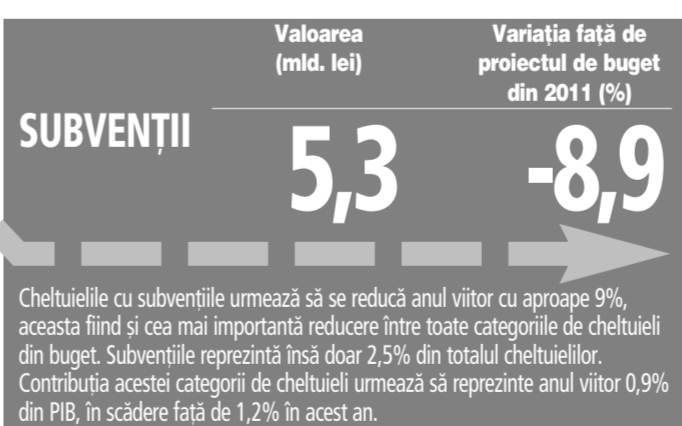
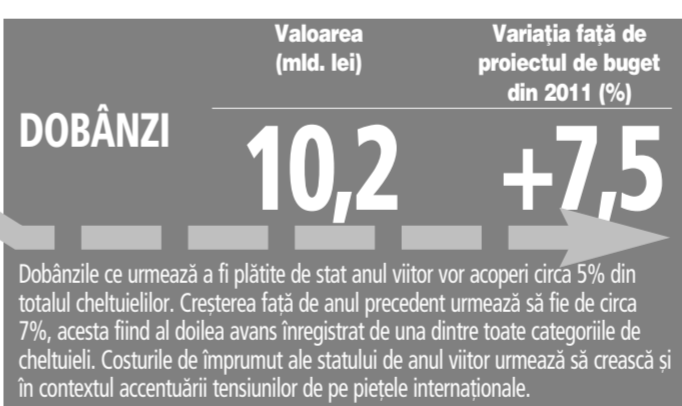
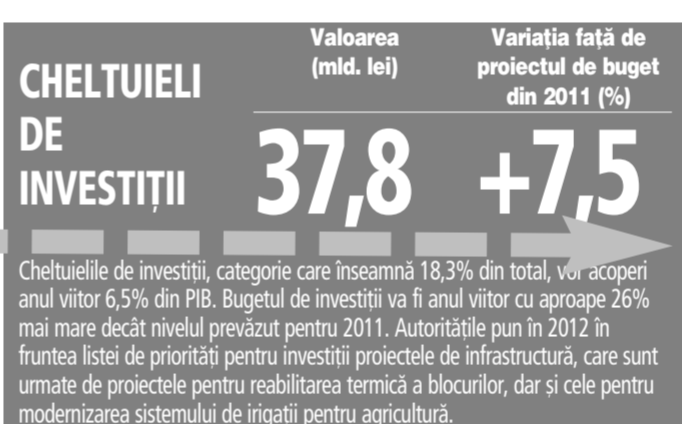
sunt susținuți de cei 4,2 mil. salariați.

159.000 de pensionari

au pensii speciale care consumă 10% din bugetul de pensii.

și impozitele pe care le plătești la stat? banii tăi și altcineva îi cheltuiește

CHELTUIELI BUGETARE PROGNOZATE PENTRU 2012

PE CE SE DUC BANII ADUNAȚI DE STAT DIN TAXE ȘI IMPOZITE

6.700 lei net

este salariul lunar al președintelui Traian Băsescu.

4.600 lei net

este salariul lunar al unui ministru din guvernul Boc.

4.800 lei/lună

este salariul unui director de companie de stat, acestea fiind plafonate de premierul Emil Boc la valoarea salariilor obținute de secretarii de stat, în timp ce salariile adjuncților din aceste instituții pot fi chiar de două ori mai mari.

2.587 lei/lună

primește un pensionar „special” care a lucrat în cadrul Serviciului Român de Informații.

776 lei/lună

este valoarea pensiei medii în România.

200 lei/lună

este valoarea alocației de stat pentru copiii în vârstă de până la doi ani, în timp ce copiii cu vârsta de până în 18 ani primesc de la stat o alocație de 42 de lei pe lună.

1,25 mld. euro

a cheltuit statul pentru contractul cu americanii de la Bechtel pentru construcția autostrăzii Transilvania; din totalul de 2,2 miliarde de euro prevăzute inițial pentru executarea celor 415 kilometri de autostradă, s-au realizat doar 54 de kilometri.

8

milioane de români

sunt asistați social.

30%

este procentul cu care un salariu de funcționar public îl depășește pe cel mediu pe economie.

Reprezintă nivelul estimat pentru veniturile bugetare totale în 2012. Valoarea este cu aproape 9% peste nivelul prognozat inițial pentru 2011 și în creștere cu 7% comparativ cu valoarea rezultată în urma celei de-a doua rectificări din acest an.

responsabili

Ministrul finanțelor **GHEORGHE IALOMIȚIANU** ar trebui să „se mute” în Parlament după 12 decembrie pentru a oferi parlamentarilor argumente pentru cifrele din buget și pentru a răspunde la eventualele amendamente ale opoziției.

GHEORGHE GHERGHINA a fost adus de la BNR în 2008 pe poziția de secretar de stat în Ministerul Finanțelor responsabil cu bugetul. Gherghina este unul dintre puținii specialiști români în politici bugetare, cu experiența de peste 10 ani.

CHELTUIELI

reprezintă nivelul estimat pentru cheltuielile bugetare totale în 2012. Suma este cu 1,7% mai mare decât nivelul prognozat inițial pentru 2011 și foarte apropiată de valoarea de după cea de-a doua rectificare din acest an.

de euro, domnule președinte?

construiești un buget. Sunt oameni în Finanțe care asta fac de 20 de ani.

Dar este simplu, atât de simplu să-i cheltui. Cheltuielile totale bugetare din 2005 și până în 2010, adică în șase ani, s-au ridicat la 250 miliarde de euro. În 2005, cheltuieli de 25 miliarde de euro, în 2006 – 33 mld. euro, în 2007 – 44 mld. euro, în 2008 – 51 mld. euro, în 2009 – 46 mld. euro, în 2010 – 48 mld. euro.

250 miliarde de euro au intrat în economia românească în șase ani, în buzunarele oamenilor și ale companiilor, și parcă s-au scurs în pământ. S-a făcut vreun baraj, vreun

Porțile de Fier III subteran și noi nu-l știm, vreo centrală nucleară? Unde s-au dus acești bani? Ce lasă partidele și președintele care au luat puterea în 2004 celor care vin? Ce-ați făcut cu 250 de miliarde de euro, domnule Președinte?

Dumneavoastră și guvernele cărora le-ați dat mandatul?

Grecia se asfixiază pentru 100 miliarde de euro reducere de datorie, iar în Statele Unite a ieșit un scandal imens pentru că o supercomisie nu a reușit reducerea cheltuielilor cu 1.200 de miliarde de dolari (900 mld. euro).

S-au văzut cu banii în buzunare și au început să arunce cu ei. Investiții de sute de mii de euro în școli închise, achiziții de mobilier numai din anumite surse, că e nevoie sau nu – au spart banii. Altfel cum să explici că au cheltuit 51 miliarde de euro în 2008, dublu față de 2005, și nici măcar în criză nu au redus substanțial cheltuielile?

Iar acum vin să spună că vor administra transparentă, că reduc numărul de bugetari, că dau companiile de stat în administrare privată.

Unde sunt rapoartele trimestriale de cheltuieli pe fiecare minister, pe fiecare agenție și pe fiecare primărie din România?

Guvernul stă în ședințe și aprobă sururi nesfârșite de ordonanțe și proiecte de legi. Uită că treaba sa este să administreze. Dar cum să administrezi fără rapoarte? Unde sunt rapoartele, clasoare de 100 de pagini despre cum sunt cheltuiii banii publici și despre eficiența investițiilor? Ce fac zecile de consilieri ai miniștrilor și ai secretarilor de stat?

Cum un om de afaceri poate porni de la nimic și construiește un business care să ofere slujbe la 2.000 de oameni, iar un ministru precum cel al transporturilor poate risipi, poate distruge până la urmă 3 miliarde de euro pe an fără să numere măcar 100 de kilometri de autostradă în 12 luni. Dacă polonezii fac 1 km cu 3 sau cu 5 milioane de euro, noi nu putem măcar cu 10 milioane de euro să facem și măcar unul din cele trei miliarde de euro să se vadă în 100 km de șosea?

Că atât au avut Transporturile de cheltuială în 2011 – 3 miliarde de euro. Iar între 2005 și 2010 în total alocările pentru Ministerul Transporturilor au fost de 15 miliarde de euro.

15 miliarde de euro, 25 miliarde de euro, 50 miliarde de euro. Și tot numai vaiete că nu sunt bani. Pot să fie și 100 de miliarde de euro anual, că în acest ritm și acest stil, numai datoriile sunt cele care vor crește.